

Karar Sayısı : 2016/9482

3 Haziran 2016 tarihinde Mogadişu'da imzalanan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptı"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 13/9/2016 tarihli ve 11356138 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 31/10/2016 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

Binali YILDIRIM

Başbakan

N. CANİKLİ

Başbakan Yardımcısı

N. AĞBAL

Başbakan Yardımcısı V.

N. KURTULMUŞ

Başbakan Yardımcısı

Y. T. TÜRKER

Başbakan Yardımcısı

V. KAYNAK

Başbakan Yardımcısı

B. BOZDAĞ

Adalet Bakanı

F. B. SAYAN KAYA

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı

Ö. ÇELİK

Avrupa Birliği Bakanı

F. ÖZLÜ

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı

M. MÜEZZİNOĞLU

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

M. ÖZHASEKİ

Çevre ve Şehircilik Bakanı

M. ÇAVUŞOĞLU

Dışişleri Bakanı

N. ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

B. ALBAYRAK

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

A. Ç. KILIÇ

Gençlik ve Spor Bakanı

F. ÇELİK

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı

B. TÜFENKÇİ

Gümrük ve Ticaret Bakanı

S. SOYLU

İçişleri Bakanı

L. ELVAN

Kalkınma Bakanı

N. AVCI

Kültür ve Turizm Bakanı

N. AĞBAL

Maliye Bakanı

İ. YILMAZ

Milli Eğitim Bakanı

F. IŞIK

Milli Savunma Bakanı

V. EROĞLU

Orman ve Su İşleri Bakanı

R. AKDAĞ

Sağlık Bakanı

A. ARSLAN

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

İLE

SOMALİ FEDERAL CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ

ARASINDA

HAYVAN SAĞLIĞI ALANINDA İŞBİRLİĞİ

MUTABAKAT ZAPTI

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti (bundan böyle "Akit Taraflar" olarak adlandırılacaktır),

Hayvan sağlığı, hayvan ve hayvansal ürünler ticareti konularında işbirliğini güçlendirmek amacıyla,

Kendi bölgelerinde bulaşıcı ve parazitik hastalıkların girmesini ve yayılmasını önlemek ve insan sağlığının yanı sıra tarımın, hayvan yetiştiriciliğinin ve su ürünlerinin güvenliğini korumak için,

Dostane görüşmeler sonunda,

Aşağıdaki konularda mutabakata varmışlardır:

MADDE 1

Aşağıdaki terimler yanlarında verilen anlamlar çerçevesinde kullanılacaktır:

1. Hayvanlar: Sığır, koyun ve keçi, domuz, at, deve, eşek ve bunların çapraz dölleri dâhil evcil ve yaban hayvanlar, kümes hayvanları, yaban hayvanları, balıklar, ipekböceği, arı, ev hayvanları ve laboratuvar hayvanları,
2. Hayvansal ürün: İnsan tüketimine sunulan hayvansal gıda, hayvansal yan ürün ve üreme ürünleri dâhil tüm hayvansal ürünleri,
3. Hayvan üreme ürünleri: Hayvanların üremesinde kullanılan sperma, ovum, embriyo ve kuluçkalık yumurta,
4. Hayvan Karantina Sertifikası ya da Veteriner Sağlık Sertifikası: Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE) sertifika modeli doğrultusunda hazırlanmış sertifika.

MADDE 2

Akit Taraflar, canlı hayvanların, hayvan üreme ürünlerinin, hayvansal ürünlerin, hayvan yeminin ve bunların yanı sıra patojen taşıma riski olan diğer mal, ürün, nakliye araçları, ambalaj malzemesi ve konteynırların ithali, ihracı ya da transit geçişi sonucu kendi topraklarının korunması için epizootik hastalıkların girmesini önlemek üzere işbirliği yapacaklardır.

MADDE 3

Akit Taraflar kendi yetkili makamlarına, canlı hayvanların, üreme ürünlerinin, hayvansal ürünlerin, hayvan yeminin ve patojen olma olasılığı olan diğer mal ve ürünlerin ithali, ihracı ve transit geçişine yönelik hayvan karantinası ve sağlık şartları konularını görüşmek ve bu konularda protokol imzalamak, ilgili hayvan karantina sertifikalarını veya veteriner sağlık sertifikalarını teyit etmek ve örneklerini birbirlerine göndermek üzerine yetki verirler.

Taraflar, bu Mutabakat Zaptı çerçevesinde gelecekte Uygulama Protokolleri akdedebilirler.

MADDE 4

Bir Akit Taraf toprağından diğere Akit Taraf toprağına ihraç edilen ve patojen vektör olma ihtimali olan canlı hayvanlar, üreme ürünleri, hayvansal ürünler, hayvan yemi ve diğere madde ve ürünler, ithalatçı ülkenin karantina ve sağılık yasaları, idari yönetmelik ve kurallarına, Akit Taraflarca imzalanan ilgili protokollere uygun olmalı ve ihracatçı ülkenin resmi veteriner hekim tarafından düzenlenmiş bir orijinal hayvan karantina sertifikası veya veteriner sağılık sertifikası eşlik etmelidir. Hayvan karantina sertifikası veya veteriner sağılık sertifikası İngilizce ve her iki ülkenin resmi dilinde yazılmış olacaktır.

MADDE 5

Her bir Akit Taraf, diğere Akit Taraftan ithal edilen canlı hayvanlarda, üreme ürünlerinde, hayvansal ürünlerde, hayvan yeminde ve diğere madde ve ürünlerde kendi hayvan karantinası ve sağılık yasalarına, idari yönetmeliklerine ve kurallarına göre karantina denetimleri yapma yetkileri olacaktır. Her bir Akit Tarafın, saptanan enfekte nesnelere karantina uygulama yetkisi olacaktır.

Her bir Akit Taraf, hayvan sağılığı ve karantinası yasalarına, idari yönetmeliklerine ve kurallarına uygun olmayan hayvan hastalığı, patojen vektörler ve diğere zararlılar ya da nesnelere saptandığında, bu durumu diğere tarafa gecikme olmaksızın bildirecektir.

MADDE 6

Akit Taraflar, aşağıdaki yollarla hayvan sağılığı ve karantina alanında bilgi alışverişini ve yönetsel bilim ve teknoloji konularında ve diğere konularda işbirliğini kolaylaştırır;

- a. Bu alandaki hastalık yönetimi deneyimlerinin alışverişini amacıyla merkezi hayvan karantinası ya da veterinerlik idarelerinin işbirliği,
- b. Seminerler ya da benzeri etkinlikler düzenleyerek, hayvan karantinası teknikleri ve veterinerlik alanındaki başarılarına dair bilgi alışverişini,
- c. Hayvan karantinası ve veteriner hekimlik konusunda yasalar ve yönetmelikler, dergiler ve diğere yayınlara dair bilgi alışverişini,
- d. Hayvan hastalıklarıyla mücadele stratejilerinin geliştirilmesi,
- e. Hayvan sağılığı, hayvan refahı, hayvan kayıt ve kimliklendirme sistemleri, laboratuvar teknikleri, aşı üretimi konularında karşılıklı uzman ziyaretlerinin gerçekleştirilmesi.

MADDE 7

Akit Tarafların işbu Mutabakat Zaptının uygulanmasından sorumlu yetkili organları:

- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti adına Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ve
- Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti adına Hayvancılık, Orman ve Mera Bakanlığı'dır.

MADDE 8

İşbu Mutabakat Zaptının uygulanmasında ortaya çıkan masraflar aşağıdaki kaynaklardan temin edilecektir:

- a. Prensipite, yönetim deneyimlerinin değiş tokuşu veya uygulanması için hayvan karantina kurumları ya da Veterinerlik İdareleri arasındaki karşılıklı ziyaretler, Akit Taraflardan birinin uzmanlarının ya da araştırmacılarının diğer Akit tarafın daveti üzerine seminerlere ya da diğer bilimsel toplantılara katılması için olan masraflar gönderen tarafça karşılanacaktır. Bu harcamalar konusunda Akit Taraflar ayrıca görüşmeler yaparak karar verebilirler.
- b. Bilgi alışverişi, dergi ve yayınların posta masrafları gönderen Tarafça karşılanacaktır.

MADDE 9

1. İşbu Mutabakat Zaptının yorumlanması ve uygulanması konusunda ortaya çıkabilecek anlaşmazlıklar doğrudan doğruya Akit Tarafların yetkili makamları tarafından tartışılacak ve çözümlenecektir.
2. Akit Tarafların yetkili makamlarınca çözülmeyen problemler diplomatik kanallar tarafından görüşülecek ve çözüme bağlanacaktır.

MADDE 10

İşbu Mutabakat Zaptı tarafların imzalamış oldukları uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelerde belirtilmiş hak ve yükümlülüklerini etkilemeyecektir.

MADDE 11

İşbu Mutabakat Zaptı, tarafların iç hukuklarında onay için öngörülen yasal düzenlemelerin tüm gereklerinin yerine getirildiğine dair, tarafların birbirlerine diplomatik yolla gönderecekleri bildirimlerden son bildirim alındığı tarihte yürürlüğe girer.

İşbu Mutabakat Zaptı tarafların karşılıklı yazılı rızalarıyla her zaman değiştirilebilir. Değişiklikler, bu maddenin ilk paragrafında öngörülen usule uygun şekilde yürürlüğe girer.

İşbu Mutabakat Zaptı 5 (beş) yıl süreyle geçerli olacaktır. Tarafların herhangi biri Mutabakat Zaptının sona erme tarihinden en az 6 (altı) ay önce diğer Tarafa bildirimde bulunmadığı sürece, Mutabakat Zaptı otomatik olarak 5 (beş) yıl daha uzayacaktır.

3 Haziran 2016 tarihinde Mogadişu'da, her biri aynı derecede geçerli ikişer orijinal nüsha halinde, Türkçe ve İngilizce dillerinde imzalanmıştır. Yorumlamada farklılıklar olması durumunda, İngilizce metin geçerlidir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti

Adına

Nihat ZEYBEKÇİ

Ekonomi Bakanı

Mohamed Aden İBRAHİM

Maliye Bakanı

MEMORANDUM OF UNDERSTANDING

BETWEEN

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TURKEY

AND

**THE GOVERNMENT OF THE FEDERAL REPUBLIC OF
SOMALIA**

**ON COOPERATION IN THE FIELD OF ANIMAL
HEALTH**

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Federal Republic of Somalia (hereinafter referred to as the Contracting Parties),

Aiming to strengthen cooperation in the field of animal health, trade of animals and animal products,

Desiring to prevent the infectious or parasitic diseases from introducing into or spreading out of their respective territories and to protect the safety of agriculture, animal husbandry and fisheries as well as human health,

Following the friendly consultations,

Have agreed as follows;

ARTICLE 1

The following terms shall have the meanings thereunder assigned to them:

1. **Animals:** Domestic and wild animals including cattle, sheep and goats, pigs, horses, camels, donkeys and cross breeding progeny thereof, poultry, wild animals, fish, silkworm, bees, pets and laboratory animals.
2. **Animal products:** All products of animal origin including reproductive products, by-product of animal origin and food of animal origin offered for human consumption.
3. **Animal Reproduction Products:** Semen, ovum, embryo and incubating egg used for the reproduction of animals.
4. **Animal Quarantine Certificate or Veterinary Health Certificate:** Certificate prepared in compliance with the model certificate of the World Organization for Animal Health (OIE).

ARTICLE 2

The Contracting Parties shall make cooperation in order to protect their respective territories from the introduction of epizootic diseases through import, export or transit of live animals, animal reproduction products, products of animal origin, animal feed as well as other goods, products, means of transportation, packaging materials and containers which might carry pathogen vectors.

ARTICLE 3

The Contracting Parties shall authorize their responsible authorities to discuss and sign protocols on animal quarantine certificates and health conditions regarding the import, export and transit of live animals, reproduction products, products of animal origin, animal feed and other goods and products which might carry pathogen vectors and to

confirm and exchange the relevant animal quarantine certificates or veterinary certificates.

The Parties may sign Implementation Protocols within this Memorandum of Understanding in the future.

ARTICLE 4

Live animals, reproduction products, products of animal origin, animal feed and other goods and products which might carry pathogen vectors and which are exported by one Contracting Party to the other, should comply with the importing Party's quarantine and health laws, administrative regulations and rules and relevant protocols signed by the Contracting Parties and should include an original animal quarantine certificate or veterinary health certificate issued by the official veterinarian of exporting Party. Animal quarantine certificate or veterinary health certificate shall be written in English and in the official languages of both countries.

ARTICLE 5

Each Contracting Party shall be entitled to conduct quarantine inspections on live animals, reproduction products, products of animal origin, animal feed and other goods and products imported from the other Contracting Party, in accordance with its own animal quarantine and health laws, administrative regulations and rules. Each Contracting Party shall be entitled to implement quarantine for the infected articles detected.

Each Contracting Party shall notify the other without delay, upon the detection of animal diseases, pathogenic vectors or other pests or things not complying with their respective animal health and quarantine laws, administrative regulations and rules.

ARTICLE 6

The Contracting Parties shall facilitate cooperation on the administrative science and technology and the exchange of information regarding animal health and quarantine through the following ways:

- a. Collaboration between central animal quarantine or veterinary administrations for the exchange of experience in the management of diseases;
- b. Exchange of information regarding the success on animal quarantine technics and veterinary through the organization of seminars or similar events;
- c. Exchange of information regarding laws and regulations, journals and other publications on animal quarantine and veterinary medicine.
- d. Developing strategy for fighting against animal diseases,
- e. Implementation of visiting specialists on animal health, animal welfare, animal registration and identification systems, laboratory techniques, vaccine production.

ARTICLE 7

The Competent Authorities responsible for the implementation of this Memorandum of Understanding shall be;

- The Ministry of Food Agriculture and Livestock on behalf of the Government of the Republic of Turkey; and
- The Ministry Livestock, Forestry and Range on behalf of the Government of the Federal Republic of Somalia.

ARTICLE 8

Expenses arising from the implementation of this Memorandum of Understanding shall be covered from the following resources;

- a. In principle, the cost of mutual visits between animal quarantine institutions or veterinary administrations for the exchange or implementation of management experience and the cost of experts or researchers from one Contracting Party for attending the seminars or other scientific meetings upon the invitation of other Contracting Party shall be borne by the sending Party. The Contracting Parties may decide on these expenses through making further consultations with each other.
- b. Expenses for information exchange and posting of journals and publications shall be borne by the sending Party.

ARTICLE 9

1. Any dispute arising out of the interpretation or implementation of this Memorandum of Understanding shall be discussed and settled directly by the competent authorities of Contracting Parties.
2. Any dispute left unsettled by the competent authorities of Contracting Parties shall be discussed and settled through diplomatic channels.

ARTICLE 10

This Memorandum of Understanding shall not infringe upon the rights and obligations of the Contracting Parties, which ensue from other international agreements and contracts concluded by the Contracting Parties.

ARTICLE 11

This Memorandum of Understanding shall enter into force on the date of the receipt of last written notification by which the Contracting Parties notify each other through diplomatic channels of the completion of their internal legal procedures required for the entry into force of this Memorandum of Understanding.

This Memorandum of Understanding may be amended by mutual written consent of the parties at any time. The amendments shall enter into force in accordance with the same legal procedure prescribed under first paragraph of this article.

This Memorandum of Understanding shall be valid for a period of 5 (five) years. The period of this Memorandum of Understanding shall be extended automatically for successive period of 5 (five) years, unless one of the Contracting Parties notifies the other of its intention to terminate this Memorandum of Understanding at least 6 (six) months prior to its expiration.

Done in Mogadishu on 3 June 2016 in duplicate original copies in Turkish and English languages each of them being equally authentic. In case of any divergence in interpretation, the English text shall prevail.

On behalf of
the Government of
the Republic of Turkey

On behalf of
the Government of
the Federal Republic of Somalia

Nihat ZEYBEKÇİ
Minister of Economy

Mohamed Aden IBRAHIM
Minister of Finance